

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. NAJŚW. MARYI PANNY WNIEBOWZIĘTEJ

2. Czas powstania

1363 r.
rozb. 1930-31 r.

3. Miejscowość

WOJAKOWA

4. Adres Wojakowa

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna

województwo tarnowskie

gmina Iwkowa

pow. BRZESKO

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna

przed 1 VI 1975

województwo krakowskie

powiat Brzesko

8. Właściciel i jego adres

Parafia Rzymsko-Katolicka
w Wojakowej

Diecezja Tarnowska

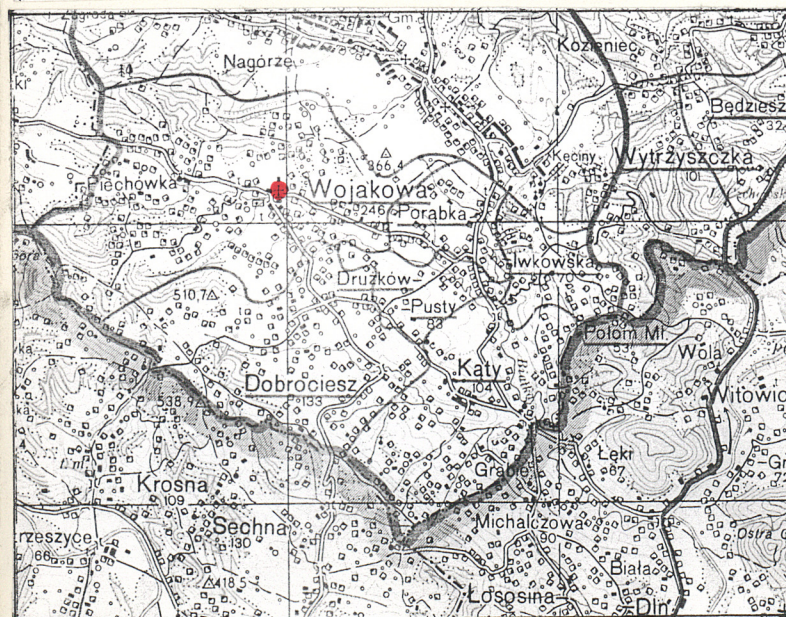
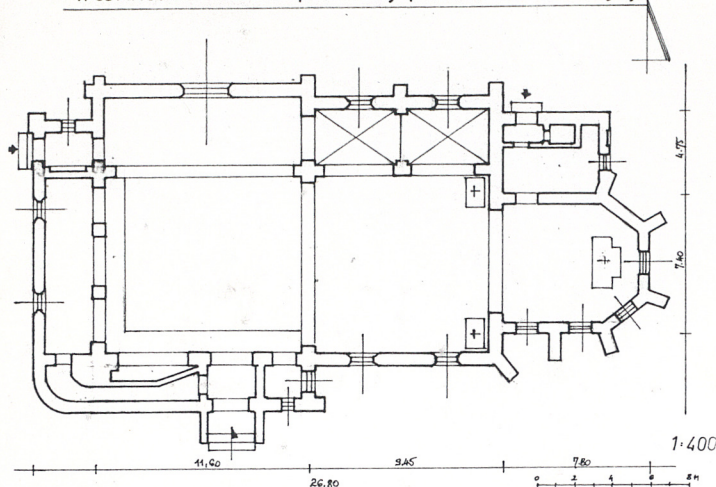
9. Użytkownik i jego adres

J.W.

10. Rejestr zabytków

Nr A-15 data 9.IV.68

— WOJAKOWA — kościół parafialny p.w. NMP Wniebowziętej

Wieś szlachecka Wojakowa powstała zapewne w pocz. XIV wieku. Parafia fundacji rycerza Wacława Wojaka istniała w 1335 roku. W roku 1363 osada przeniesiona została na prawo niemieckie. Na rok ten przypada fundacja kościoła parafialnego w Wojakowej.

Gotycki kościół parafialny p.w. NMP Wniebowziętej przetrwał w całości do 1930 roku. Była to budowla / zob. ikonog. / murowana z kamienia, tynkowana. Jednonawowa, z węższym prezbiterium zamkniętym trójbocznie. Przy prezbiterium, od północy posiadała ona murowaną, prostokątną zakrytą wieżę. Nawa była prostokątna, od zachodu posiadała przystawioną w wieku XVIII wysoką, dwukondygnacyjną wieżę. Wieżę nakrywał barokowego kształtu hełm pokryty jak i siodłowe dachy korpusu gontem.

Kościół ten, zagrożony zawaleniem, rozebrany został w latach 1930-31, z zachowaniem gotyckich murów prezbiterium. Rozbudowano je w 1932 roku wg proj. arch. Józefa Wojtygi dodając obszerną nawę. Nawa ta w części północnej posiada otwartą arkadą kaplicę o dwu neogotyckich przeszłach. Jej zachodnia część, znacznie szersza, otrzymała charakter transeptu z utworzonymi od południa i zachodu emporami chóru muzycznego. Budowla ta o skromnym neogotyckim detalu i rozwiązaniach nie reprezentuje wyraźnie cech stylowych. Ostateczna wersja projektu była czterokrotnie przekształcana.

Kościół konsekrowany był przez bpa Piotra Blecharczyka 22 V 1960 r. Odnawiany gruntownie w 1953, 1971 oraz w latach 1980-tych i 1990-tych. Teren przykościelny ogrodzony jest murowanym ogrodzeniem, w części płd-wsch. z lat 1959-60, w pozostałych nowszym, murowano-metalowym. W ogrodzeniu od wschodu wpisana jest murowana, neogotycka dzwonnica z 1959 r. proj. G. Świszczowskiego.

Sytuacja. Kościół parafialny p.w. Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej usytuowany jest w środkowej części wsi, w pobliżu skrzyżowania drogi z Rajbrotu do Poręby Iwkowskiej, z drogą do Drużkowa Pustego. Kościół usytuowany jest po północnej stronie drogi z Rajbrotu, na niewielkim wywyższeniu górującym nad drogą. Teren przykościelny wydzielony jest murowanym ogrodzeniem. Przylega od północy do zespołu plebańskiego składającego się obecnie z murowanych budynków nowej plebanii i dużego budynku gospodarczego.

Kościół zasadniczo bezstylowy, z zachowanymi gotyckimi murami prezbiterium. Murowany z kamienia, w większości z formowanego ciosu piaskowca. Prezbiterium za wyjątkiem szkarp posiada ściany pokryte tynkiem. Kościół orientowany, zasadniczo dwunawowy, z węższym prezbiterium zamkniętym trójbocznie. Nawa główna obszerna, prostokątna, w części północnej z otwartą arkadami kaplicą o charakterze nawy bocznej. Zachodnia część nawy posiada charakter transeptu z utworzonymi od południa i zachodu płytkimi emporami chóru muzycznego. Wnętrza o stropach kasetonowych i sklepieniu krzyżowym w kaplicy. Dachy siodłowe, kryte dachówką. Detal architektoniczny elewacji skromny, neogotycki.

Materiał, konstrukcja, technika.

Lawy fundamentowe wykonane z kamienia łamanego na zaprawie cementowo-wapiennej. Cokół ścian z ciosów kamiennych, formowanych. Cokół ścian prezbiterium o wątkach warstwicowych z kamienia nieformowanego. Cokół ścian szerszy w obrysie murów świątyni. Mury wzniesione z ciosów kamiennych, starannie formowanych i spoinowanych. Mury ujęte szkarpami kamiennymi, uskokowymi. Przy wejściu do nawy od południa rodzaj kamiennego wiatrołapu-osłony.

Otwory okienne ostrołukowe, zróżnicowane wielkościami, w części z profilowanymi kamiennymi słupkami i glifami. Otwory okienne z oknami metalowymi przesłoniętymi witrażami. W elewacji południowej i zachodniej nawy pod emporami małe prostokątne okienka o drobnych podziałach kwaterowych. Podobne okienka w półkolistej wieżyczce schodowej na chór w południowo-zachodnim narożniku nawy.

Otwory drzwiowe. Wejście do nawy od południa z otworem drzwiowym prostokątnym, z drzwiami dwuskrzydłowymi płycinowymi. W wejściu do małej kruchty od płn-zach. z otworem ostrołukowym, o profilowanych glifach, z drzwiami jednoskrzydłowymi płycinowymi. Wejście do zakrystii od północy z otworem prostokątnym o drzwiach jednoskrzydłowych płycinowych. Otwór prostokątny w przejściu z zakrystii do prezbiterium. W przejściu z kruchty do nawy portal kamienny ostrołukowy, gotycki z XIV wieku, w nim drzwi dwuskrzydłowe, płycinowe, przesłklone górą.

Sklepienia i stropy. Nad prezbiterium i nawą stropy żelbetowe, kasetonowe. Nad nawą boczną / kaplicą / dwa przeszła sklepień krzyżowych. Nad pozostałymi przybudówkami stropy płaskie, masywne.

Posadzka kościoła z ozdobnych, kolorowych płytek ceramicznych.

Empory chóru muzycznego wsparte na masywnych, ogzysowanych filarach.

Policznomia ścian i stropów ornamentalna i figuralna wykonana w latach 1971-72 przez art. mal. Stanisława Szmuca.

Dachy kościoła siodłowe, strome, kryte dachówką. W kalenicy nawy, nad transeptem wieżyczka na sygnaturkę nakryta hełmem cebulastym.

14. Kubatura

ok. 12 000 m³

15. Powierzchnia użytkowa

zab. ok. 1100 m²

16. Przeznaczenie pierwotne

kościół parafialny

17. Użytkowanie obecne

kościół parafialny

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Budowla w dobrym stanie technicznym.

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Zob. pkt 12.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Otoczyć opieką konserwatorską.

24. Uwagi różne

25. Opracował

plany, rysunki ..... j.w. wrzesień 1997 r. ....
..... imię, nazwisko, data, podpis .....

miejsce przechowywania negatywów ..... PSOZ Tarnów, WKZ Kraków .....

22. Bibliografia

- 26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)**

27. Załączniki

1. Archiwum WKZ Kraków - inw. fot. neg. nr 271,
6529 - 6532 - fot. T. Chrzanowski 1953, 1967 r.

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
W O J A K O W A	Kościół paraf. p.w. NMP Wniebowziętej.	C.d. tekstu + fot. dodatkowe.

c.d. pkt 13.

Wypożyczenie wnętrza.

Ołtarz główny - barokowy z ok. 1730 r.. Ołtarz architektoniczny, polichromowany, flankowany kolumnienkami kręconymi i postaciami apostołów. Po bokach bramki z klęczącymi aniołami. W polu środkowym obraz M. Boskiej z Dzieciątkiem, barokowy z XVIII w. W zwieńczeniu obraz Sw. Trójcy z ok. 1730 r. Antepedium z trzema obrazami barokowymi pochodzącymi zapewne z XVII wieku, ze scenami: Trzy Marie u grobu, NMP z jednorożcem / tzw. Adoracja Czystości / oraz prorocy Salomon i Dawid.

Ołtarze boczne przy tarczy - pseudogotyckie, wykonane 1942-43. Ołtarze architektoniczne, jednokondygnacyjne, o bogatym detalu snycerskim. W lewym rzeźba Chrystusa Salwatora współczesna ołtarzowi. W antepedium płaskorzeźba Chrystusa Pasterza. W ołtarzu prawym rzeźbą św. Józefa z Dzieciątkiem. W antepedium Jezus z Marią i Józefem.

Ołtarze sygnowane wykonaniem art. Jakuba Juszczaka.

Ambona pseudogotycka, wyk. w 1961 przez Bolesława Cieślę. Kosz i balustrada schodów o bogatym detalu stolarskim. W zaplecku postać Chrystusa w łodzi.

Chrzcielnica gotycka, kamienna z XV wieku.

Witraże figuralne wyk. w 1956 wg proj. B. Grzeszczaka w zakładzie M. Paczki w Krakowie.

Lawki, stalle i konfesjonały, neogotyckie z XX w..

Dzwonnica przy kościele wolnostojąca, zbudowana wraz z częścią ogrodu w latach 1959-60 wg proj. arch. Stefana Świszczowskiego. Dzwonnica murowana z kamienia, w kształcie neogotyckiej uskokowej arkady do zawieszania dzwonów. W niej trzy dzwony: jeden odlany w 1687, dwa w 1960 r.

Na plebani zachowane drzwi z gotyckimi / częściowo rekonstruowanymi / okuciami pochodzącymi ze starego kościoła.

157. Wojakowa. Kościół par. 1363 z wieżą w. XVIII; 1930—1931 rozebrany za wyj. prezbiterium, do którego dobudowano nowy korpus. Fot. ok. 1900.

mgr M.H. Grabski IX 1997 r.

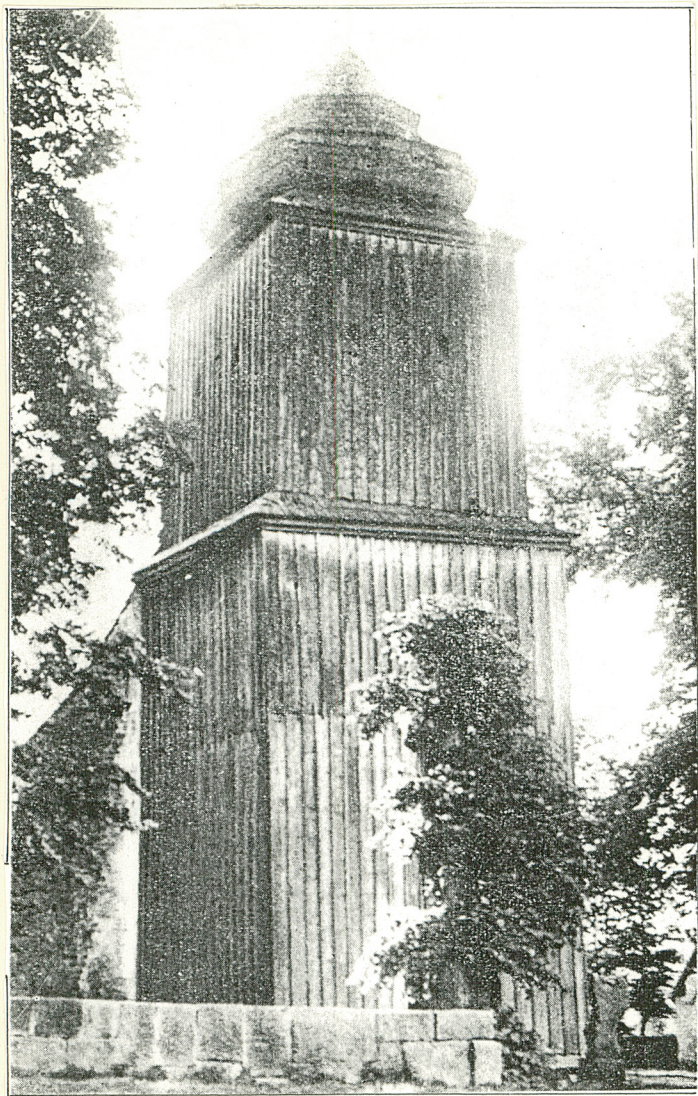
Wkładkę założył: .....

(imię, nazwisko, data)

PSOZ Tarnów

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Wieża przy kościele
parafialny z XVIII w.
Rozebrana w 1930 r.
Repr. fot. z ok. 1900 r.

prezbiterium
kościół
fot. z 1953 r.

widok kościoła i dzwonnicy
od wschodu

widok kościoła od północy

1. Miejscowość

W O J A K O W A

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

paraf. p.w. NMP Wniebowziętej. Fot. dodatkowe.

widok kościoła
od wschodu

widok od zachodu

widok kościoła
od północy

widok od płd-zach.

mgr M.H. Grabski IX 1997 r.

Wkładkę założył: .....

(imię, nazwisko, data)

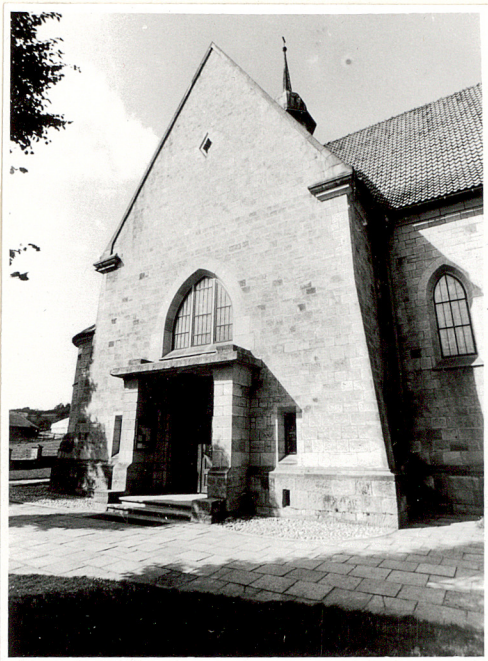
PSOZ Tarnów

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

wejście do nawy
widok od południa

nawa gł.

nawa boczna

nawa
główna

1. Miejscowość

W O J A K O W A

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół
paraf. p.w. NMP Wniebowziętej. Fot. dodatkowe.

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

ołtarz boczny / lewy /

ołtarz główny

ołtarz boczny / prawy /

antepedium
ołtarza gł.

mgr M.H. Grabski IX 1997 r.
Wkładkę założył: .....
(imię, nazwisko, data)

PSOZ Tarnów
Miejsce przechowywania negatywów: .....

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

ambona

dzwonnica

zabytkowe okucia gotyckie
drzwi na plebanii